

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОДУЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ
НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З
ПРАВознавства**

*Келемен Р. Ю., викладач,
Коледж при Карпатському інституті підприємництва
Університету «Україна»*

Професійна підготовка майбутніх молодших спеціалістів з правознавства у сучасних умовах вимагають відповідних європейських технологій, однією з яких є підготовка на основі рейтингової оцінки, тобто модульної технології навчання. Модульне навчання в науково-методичній літературі позиціонується як одна з прогресивних технологій, яка передбачає організацію змісту вивчення навчальних предметів як сукупності модулів, що дає змогу організувати навчання як цілеспрямовану, самостійну навчальну діяльність студента-юриста, засновану на суб'єкт-суб'єктній взаємодії в освітньому процесі з дотриманням основних принципів: модульності, структуризації, динамічності, діяльності, гнучкості, усвідомленої перспективи, різнобічності методичного консультування, паритетності [1, с. 130].

У сучасних дослідженнях технологія модульного навчання розглядається як сучасна освітня технологія, застосування якої забезпечує комплексне вирішення сукупності навчальних завдань: відбір, оптимізація та структурування змісту навчання на діяльнісній основі; можливість варіативного вивчення змісту навчання; адаптацію програм навчання до рівня підготовки студента; оновлення змісту навчання [4, с. 444].

Організація модульного навчання полягає в тому, що для кожного студента розробляється індивідуальна навчальна програма, яка охоплює окремі модулі. Студент повинен освоїти програму самостійно або, якщо це необхідно, під керівництвом викладача. Модульна програма дисципліни є сукупністю модулів, комбінуючи які уможлиблюється вибудовування траєкторії освоєння змісту освіти з урахуванням рівня підготовленості студентів, їхніх потреб і можливостей, відкорегувавши процес навчання.

Ключовими вимогами до організації та здійснення модульного навчання у підготовці майбутніх молодших спеціалістів з правознавства є:

- 1) надання викладачеві і студентам права на вільну творчість, вияв власної індивідуальності та унікальності;
- 2) формування високого рівня активності і свідомості у студентів;
- 3) суб'єкт-суб'єктні паритетні відносини між викладачем і студентами, що відповідають гуманістичним і демократичним ідеалам розвитку суспільства;
- 4) знаходження оптимальної міри співвідношення між управлінням і самоврядуванням освітньою діяльністю студентів.

Технологія модульного навчання передбачає організацію освітнього процесу, який поєднує елементи проектної та модульної технологій. За допомогою такої технології уможлиблюється організація змісту навчання у вигляді самостійних одиниць, над засвоєнням яких студент працює самостійно, плануючи власну роботу, організовуючи свою діяльність і контролюючи її, застосовуючи інформаційно-комунікаційні технології [5, с. 98]. Загалом система модульного навчання охоплює такі компоненти:

- 1) прийняття викладачем та студентами цілей навчання як поточна й істотна умова успішного проходження курсу;
- 2) активне вивчення студентами змісту модуля за допомогою різноманітних методів і форм навчання;

3) гнучкий контроль і оцінка навчальних досягнень і прогресу у вивченні модуля кожним студентом [2, с. 200];

4) консультування з метою ліквідації прогалин. Консультацію можна отримувати як у викладача, так і одногрупника (елемент взаємонавчання);

5) дослідження щодо вирішенням будь-якого важливого практичного завдання, яке студент проводить самостійно або в групі;

6) оцінювання шляхом обговорення і взаємооцінки результатів досліджень, отриманих різними студентами і групами студентів. Це свого роду публічний захист основних положень проведеного дослідження, в якій кожен студент грає роль і «здобувача», і «опонента» [4, с. 445].

На сучасному етапі розвитку педагогічної науки модульність є одним з основних принципів системного підходу. Її використання забезпечує мобільність знань, гнучкість в застосуванні методів навчання, дотримання логіки навчального предмета. Загалом, модульне навчання дозволяє скоротити час навчального курсу на 30% без шкоди для повноти викладу і глибини засвоєння матеріалу. Цей момент в модульному навчанні співзвучний чиннику «стиснення» в концепції інженерії знань.

Відтак, можна зробити висновок про те, що технологія модульного навчання побудована на інтеграції таких чинників як «стиснення» і модульність, спрямованих на забезпечення мобільності знання в структурі професійної компетентності, гнучкості в застосуванні методів професійної діяльності майбутніх молодших спеціалістів з правознавства.

Таким чином, педагогічний потенціал модульного навчання у професійній підготовці майбутніх молодших спеціалістів з правознавства виявляється в можливості врахування індивідуальних особливостей та інтересів студентів; у формуванні паритетних відносин між викладачами і студентами, які забезпечують активну позицію майбутніх спеціалістів з правознавства в освітньому процесі; у розвитку у студентів умінь цілепокладання, самоорганізації, самоконтролю, самооцінки.

Потенціал модульного навчання у формуванні у майбутніх молодших спеціалістів з правознавства професійної компетентності полягає в забезпеченні формування мотивації та інтересу до освоєння професійної діяльності шляхом застосування методів активного навчання; набуття практичного досвіду вирішення завдань, пов'язаних з реальним контекстом професійної діяльності молодшого спеціаліста з правознавства завдяки практико зорієнтованій спрямованості модулів; розвитку особистісних якостей студентів шляхом використання в межах модулів розвиваючих завдань.

Однак у вивченні низки навчальних юридичних дисциплін не завжди видається можливим враховувати можливість студента відредагувати освітній процес з урахуванням його базової підготовки. Значна кількість навчальних юридичних дисциплін дають змогу вибудовувати зміст лише в лінійному вигляді зі слабкою можливістю різного шляху просування по модулях [2, с. 201]. Це пов'язано зі специфікою навчального матеріалу, яка передбачає певну логічну структуру досліджуваних юридичних понять і дефініцій, у вивченні яких вибірковість напряду практично не здійсненна.

Отже, застосування модульної технології навчання в процесі професійної підготовки майбутніх молодших спеціалістів з правознавства вимагає її модифікації. Модифікації модульного навчання пов'язані з тим, що його технологія в юридичній освіті передбачає діяльнісний підхід не лише до процесу освіти, а й до змісту освіти [3, с. 359]. Пріоритетність практичного (діяльнісного) критерію в формуванні професійної компетентності майбутніх молодших спеціалістів з правознавства обґрунтована необхідністю набуття комплексу навичок організації юридичної діяльності, що охоплює спеціальні вміння (виробляти власну позицію на виниклі правові феномени, засновану на глибокому аналізі правових норм і правозастосовчої практики; застосовувати різні методи педагогічного впливу на особистість з метою формування юридичної

позиції; використовувати прийоми мовної культури з метою грамотного викладу нормативно-правового матеріалу громадянам, які не мають спеціальних юридичних знань).

Визнаючи пріоритетним діяльнісний підхід до навчання в юридичній освіті, необхідно вирішити завдання організації роботи студентів щодо вивчення модульного матеріалу. Важливим завданням є пошук методів, за допомогою яких можливе вирішення поставленого завдання. Пізнавальна діяльність студентів активізується під час розробки ними проектів та за умови залучення в навчальні модулі проблемних ситуацій і розвиваючих завдань.

Література:

1. Головка С. Г. Особливості розроблення та використання засобів комп'ютерної підтримки у підготовці майбутніх правників. *Юридичний вісник*. 2010. Вип. 4 (17). С. 129–133.
2. Кучерявий А. О. Управління самостійною навчальною діяльністю майбутніх юристів: монографія. Черкаси: вид. Чабаненко Ю.А., 2014. 344 с.
3. Мороз І. В. Педагогічні умови запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу: монографія. К.: ТОВ «Освіта України», К., 2005. 415 с.
4. Рибачук А. В. Роль педагогічних технологій у фаховій підготовці майбутніх юристів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2008. Вип. 18. С. 444–447.
5. Чужикова В. Г., Ковальчук Г. О. Методика викладання права. *Кейси для юристів*: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2011. 270 с.